

Informačné listy predmetov

OBSAH

1. M-HISšt007/16 didaktika dejepisu (štátnicový predmet).....	2
2. M-HISšt006/16 história (štátnicový predmet).....	5
3. M-VUZšt009/15 obhajoba diplomovej práce (štátnicový predmet).....	8

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU ŠTÁTNEJ SKÚŠKY

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KH/M-HISšt007/16	Názov predmetu: didaktika dejepisu
Počet kreditov: 3	
Stupeň štúdia: II.	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečné hodnotenie 100 %. Kolokviálna štátna skúška z oblasti teoretického poznania odborovej didaktiky dejepisu a jeho aplikácie v projektovaní a riadení výučby dejepisu. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (výborne – vynikajúce výsledky), B (veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (dobre – bežná spoľahlivá práca), D (uspokojivo – prijateľné výsledky), E (dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)	
Výsledky vzdelávania: Cieľom štátnej skúšky je overenie spôsobilosti študenta/študentky riešiť konkrétne didaktické zadania v predmete dejepis. Študent/ka preukáže schopnosti a spôsobilosti: - aplikovať poznatky a teórie všeobecnej didaktiky v odborovej didaktike dejepisu, - charakterizovať a definovať základné didaktické pojmy so zameraním na osobitosti vo výučbe dejepisu v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní, - projektovať vyučovaciu hodinu predmetu dejepis v súlade s didaktickými zásadami a s požiadavkami príslušnej pedagogickej dokumentácie pre jednotlivé typy škôl, - charakterizovať, aplikovať a hodnotiť didaktické metódy odporúčané pre modernú výučbu dejepisu, argumentovať výhody a úskalia ich konkrétnej aplikácie pre rôzne cieľové skupiny, - navrhnúť adekvátne kritériá hodnotenia študentských výkonov v dejepise, - na základe poznania významu medziodborových súvislostí vo výučbe dejepisu dokáže rozpracovať obsah a cieľové požiadavky predmetu pre rôzne vekové skupiny, - na základe reflexie pedagogickej praxe a didaktickej analýzy učiva v predmete dejepis dokáže projektovať rôznorodé vyučovacie modely a stratégie s zdôvodnením výberu odborného materiálu, metód, postupov a foriem jeho spracovania.	
Stručná osnova predmetu: - didaktika dejepisu ako vedná disciplína, didaktika a metodika dejepisu a ich predmet skúmania, didaktický systém, - vzťah historickej vedy a dejepisu, práca historika a učiteľa dejepisu, metódy a fázy historického a pedagogického výskumu, základné funkcie histórie a dejepisu, - dejepis ako školský predmet, jeho miesto v systéme edukačného procesu, funkčnosť dejepisu, faktografická funkčnosť, aktualizácia histórie, - výučba dejepisu v minulosti v našom priestore (stručná analýza konceptu dejepisu od roku 1918 do roku 1993), - slovenské modely dejepisu, európske trendy vo výučbe dejepisu, - základné postupy projektovania didaktického systému v dejepise pre všetky typy škôl v SR,	

- špecifiká obsahu, cieľov a úloh výučby dejepisu v SR a okolitých krajinách, kritériá ich tvorby a rámcových vymedzení vo vzdelávacích programoch,
- odporúčané formy, druhy a stratégie modernej dejepisnej výučby,
- kognitívne, konceptuálne, procesuálne a metakognitívne poznanie rozvíjané dejepisnou výučbou,
- didaktická analýza učiva dejepisu, metodika spracovania väčšieho tematického celku,
- učebnice dejepisu, aktuálne problémy učebnicovej tvorby na Slovensku,
- historický prameň, základný zdroj historického poznania, multiperspektívnosť vo výučbe dejepisu, interpretácia historického poznania,
- multimediálne pomôcky vo výučbe dejepisu, význam myšlienkových máp a symbolického zobrazovania historických, geografických, demografických a iných faktov,
- dejepis v múzeu, archíve a galérii, v priestorovom teritóriu (kontexty lokálnych, národných, stredoeurópskych, európskych a svetových dejín,
- vzťah k ochrane historického, kultúrneho a prírodného dedičstva, systém jeho ochrany na Slovensku a vo svete,
- pedagogické praxe v kontexte teórie a metodiky hodnotenia a klasifikácie individuálnych a skupinových výkonov žiakov v procese dejepisnej výučby,
- výsledky empirických výskumov historického vedomia žiakov a ich vzťahu k štúdiu histórie a dejepisnej výučbe.

Obsahová náplň štátnicového predmetu:

Odporúčaná literatúra:

- BENEŠ, Z., GRACOVÁ, B., PRŮCHA, J.: Sondy a analýzy. Učebnice dějepisu – teorie a multikulturní aspekty edukačního média. Praha : MŠ M a Tv, 2008.
- BOCKOVÁ, A.: Výučba dejepisu ako pedagogický problém. In. Verbum Historiae I., Bratislava : Vydavateľstvo Michala Vaška, 2008. S. 24 – 34.
- DANIŠ, M., KRATOCHVÍL, V., ŠNIRCOVÁ B.: Rukoväť učiteľa. Bratislava : Orbis Pictus Istropolitena, 2003.
- v Bratislave, 2004.
- FOSCHER, R.: Učíme děti myslet a učit se. Praha : Portál, 2004.
- HUDECOVÁ, D.: Analýza dějepisných vzdelávacích programů ve vybraných státech Evropy a její výsledky. Praha : Tauris, 2006.
- JULÍNEK, S. a kol.: Základy oborové didaktiky dějepisu. Brno : MU v Brně, 2004.
- KLÍMA, B. a kol. Mládež a dějiny. Publikace výsledků mezinárodního dotazníkového šetření a výzkumu historického vědomí adolescentů se zaměřením na Českou republiku. Brno : CERM, 2001.
- LABISCHOVÁ, D., GRACPVÁ, B.: Příručka k didaktice dějepisu. Ostrava : FF Ostravské univerzity v Ostravě, 2010.
- OTČENÁŠOVÁ, S.: Schválená minulosť. Kolektívne identita v československých a slovenských učebniciach (1918 -1989). Košice 2010.
- Odporúčania RE ministrom školstva členských krajín, Strasbourg, 2001.
- SRADLING, R.: Vyučovanie európskej histórie dvadsiateho storočia. Bratislava : MCMB, 2002.
- STRADLING, R.: Multiperspektíva v dejepisnom vzdelávaní. Bratislava : MCMB, 2007.
- SWAINOVÁ, H. ed.: Velké otázky historie. Praha : Abonet ND, 2006.
- Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň ZŠ v SR ISCED 2 a ISCED 3 – dejepis (dostupné na ZDECHOVANPVÁ, D., BOCKOVÁ, A., (eds.): Kultúrne dedičstvo inovatívnou formou (e-learning). Výukové CD k online kurzu. Bratislava L Strom života, 2012.
- ZDECHOVANOVA, D., BOCKOVÁ, A., PÁNIK, P.: Inovatívne prístupy v ďalšom vzdelávaní učiteľov v oblasti kultúrneho a prírodného dedičstva. Metodická príručka. Bratislava : Strom života, 2006.

Vybrané učebnice dejepisu od 1. ČSR po r. 1989; súčasné učebnice dejepisu v SR; vybrané európske učebnice dejepisu. Zákon č. 49/2002 Zz. o štátnej pamiatkovej starostlivosti www.statpedu.sk www.historiana.eu
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský a český jazyk
Dátum poslednej zmeny: 07.02.2018
Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU ŠTÁTNEJ SKÚŠKY

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KH/M-HISšt006/16	Názov predmetu: história
Počet kreditov: 3	
Stupeň štúdia: II.	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečné hodnotenie 100 %. Kolokviálna štátna skúška z oblasti teoretického poznania histórie, zložená z prierezových tém zo všeobecných dejín a z dejín Slovenska. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici: A (výborne – vynikajúce výsledky), B (veľmi dobre – nadpriemerný štandard), C (dobre – bežná spoľahlivá práca), D (uspokojivo – prijateľné výsledky), E (dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá), Fx (nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)	
Výsledky vzdelávania: Cieľom štátnej skúšky je overiť: - vedomosti absolventa zo základných javov a procesov národných a všeobecných dejín, ako i z vývoja písania o minulosti - schopnosti analyzovať konkrétne historické súvislosti, zovšeobecňovať a komparovať ich vzájomné vzťahy a interakcie, rozlišovať rozdielnosti a podobnosti jednotlivých historických procesov, vysvetliť výstavbu histórie ako vedného odboru. Obsahová náplň štátnej skúšky je pritom zameraná na historické znalosti špecificky potrebné pri učiteľstve akademických predmetov ISCED I - ISCED III a vzhľadom na učiteľskú špecializáciu absolventa kladie dôraz i na posúdenie formy prezentácie príslušných znalostí.	
Stručná osnova predmetu: Dejiny Slovenska - Príchod Slovanov na naše územie. Samova ríša, Pribinovo a Mojmirovo kniežatstvo, Veľká Morava. Začlenenie Slovenska do uhorského štátu, vývoj do roku 1301. - Politický a hospodársky vývoj v 14. – 15. storočí, vznik a význam miest v slovenských dejinách. Kultúra, umenie, školstvo a úloha cirkvi v stredoveku na Slovensku, Academia Istropolitana. - Vláda Jagelovcov, feudálna anarchia na prelome 15. – 16. storočia. Dóžovo povstanie, Moháčska bitka. - Reformácia a protireformácia, kultúrny vývoj, vysoké školy na Slovensku v 16. – 17. storočí. Stavovské povstania v 17. storočí, do satmarského mieru (1711). - Vývoj habsburskej monarchie v 18. storočí. Vláda Karola III., Márie Terézie a Jozefa II. Napoleonské vojny, Metternichov absolutizmus. Bernolákovská generácia. Druhá generácia slovenských obrodencov v 20. a 30. rokoch 19. storočia. Spolková činnosť. Štúrovske hnutie v 30. a 40. rokoch 19. storočia. Revolúcia 1848/49. - Slovenská politika v 60. a 70. rokoch 19. storočia. Memorandum, Matica slovenská. Slováci a prvá svetová vojna, domáci a zahraničný odboj, vznik ČSR. - Vnútorná a zahraničná politika 1. ČSR (1918 – 1938). Politický systém, politické	

- strany, hranice, medzinárodné postavenie 1. ČSR.
- Autonomistické hnutie na Slovensku v rokoch 1918 – 1938.
- Prvá Slovenská republika (1939 – 1945). Politický systém, radikáli a umiernení, salzburské rokovania, perzekúcie, židovská otázka, medzinárodné postavenie Slovenska, účasť vo vojne.
- Domáci a zahraničný odboj počas druhej svetovej vojny. Londýn – Moskva. SNP.
- Slovensko v na ceste sovielizácie. Košický vládny program, tri pražské dohody, voľby v roku 1946. Komunistický režim v rokoch 1948 – 1968. Zakladateľské obdobie, perzekúcie, socializmus.
- Obrodny proces a normalizácia 1968 – 1989.
- Hospodársky vývin v rokoch 1918 – 1989. Základné etapy.

Všeobecné dejiny

- Praveký vývoj strednej Európy. Chronológia a rozdelenie (paleolit, mezolit, neolit, eneolit, doba bronzová, hallštát, latén, doba rímska, sťahovanie národov).
- Staroveké ríše (Sumer, Asýria, Babylon, Chetiti, Egypt).
- Egejský polostrov v staroveku. Mínojská a mykénska kultúra. Antické Grécko. Alexander Macedónsky a jeho doba.
- Vznik, rozmach a zánik Rímskej ríše.
- Európa v období sťahovania národov (Germáni, Huni, Slovania). Byzantská ríša v období rokov 395 – 568. Vizigótska ríša na Pyrenejskom polostrove. Ostrogótska ríša na Apeninskom polostrove. Franská ríša.
- Byzantská ríša. Ortodoxná cirkev. Kyjevska Rus. Bulharsko, Srbsko v stredoveku. Historický vývoj kresťanstva od Gregora I. Veľkého (590) do Tridentského koncilu (1545). Boj o investitúru. Križiacke výpravy.
- Vývoj Anglicka a Francúzska a Svätej rímskej ríše v stredoveku.
- Reformácia, jej príčiny a počiatky. Martin Luther, Ján Kalvín, Ulrich Zwingli. Anglikánska cirkev. Náboženské vojny.
- Veľké námorské objavy, ich príčiny a následky. Cenová revolúcia.
- Románsky sloh. Gotika. Renesancia. Humanizmus. Baroková kultúra. Školstvo.
- Politický a hospodársky vývoj hlavných európskych štátov (Veľká Británia, Francúzsko, Španielsko, oblasť Nemecka, Rusko, Habsburská monarchia) v období rokov 1618 – 1914.
- Najvýznamnejšie revolúcie v Európe v období rokov 1789 – 1914 a ich charakteristika. Hlavné politické smery a hnutia v Európe 19. storočia.
- Rozmach vedy a techniky v období rokov 1618 – 1914. Najvýznamnejší vedci a ich objavy. Priemyselná revolúcia. Základné aspekty vývoja umenia a kultúry.
- Príčiny, základný priebeh a dôsledky prvej svetovej vojny.
- Európa a svet po prvej svetovej vojne. Spoločné medzivojnové problémy tzv. nástupníckych štátov a cesty ich riešenia.
- Sovietske Rusko 1917 – 1989 a jeho vplyv na svetový vývin.
- USA ako nová svetová veľmoc 1918 – 1989. Medzníky amerického Hospodárskeho vývoja a ich medzinárodný vplyv.
- Svetový hospodársky vývin medzivojnového obdobia – hlavné črty.
- Príčiny, priebeh a dôsledky druhej svetovej vojny.
- Sformovanie sovietskeho bloku. Základné etapy a krízy v jeho vývoji 1944 – 1989.
- Dekolonizácia a hlavné zmeny v Ázii a Afrike v druhej polovici 20. storočia.
- Studená vojna a jej hlavné politické krízy a vojenské konflikty.
- Mimoeurópske šírenie komunizmu po druhej svetovej vojne.
- Rozpad sovietskeho satelitného systému – vonkajšie a vnútorné príčiny.
- Európske štáty západu od druhej svetovej vojny po koniec bipolárneho sveta. Západoeurópska integrácia.
- Hlavné trendy dejepisectva.

Obsahová náplň štátnicového predmetu:
Odporúčaná literatúra: ČAPLOVIČ, D. – LUKAČKA, J. – ČIČAJ, V. – KOVÁČ, D. – LIPTÁK, Ľ.: Slovenské dejiny. Bratislava : AEP, 2000. HROCH, M. a kol.: Encyklopedie dějin novověku 1492 – 1815. Praha : Libri, 2005. KAMENICKÝ, M. a kol.: Lexikón svetových dejín. Bratislava : SPN, 2003. KENNEDY, P.: Vzestup a pád velmocí. Ekonomické proměny a vojenské konflikty v letech 1500 – 2000. Praha : NLN, 1998. KOHÚTOVÁ, M.: Vybrané kapitoly z dejín novoveku. Trnava : FF TU, 2008. MÚCSKA, Vincent a kol.: Dejiny európskeho stredoveku I. Raný stredovek (od 5. storočia do polovice 11. storočia). Prešov : Vydavateľstvo Michala Vaška, 2006. MATULA, P.: Dejiny Slovenska 1780 – 1847. Bratislava, 2013. KUČERA, M.: Slovenské dejiny I. Bratislava : LIC, 2011. LETZ, R.: Slovenské dejiny IV. Bratislava : LIC, 2010. LETZ, R.: Slovenské dejiny V. Bratislava : LIC, 2012. LIPTÁK, Ľ.: Politické strany na Slovensku v r. 1860 – 1989. Bratislava : Archa, 1992. RAPPORT, M.: Evropa devatenáctého století. Praha : Vyšehrad, 2011. ŠKVARNA, D. a kol.: Lexikón slovenských dejín. Bratislava : SPN, 2006.
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský a český jazyk
Dátum poslednej zmeny: 15.11.2016
Schválil:

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU ŠTÁTNEJ SKÚŠKY

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Pedagogická fakulta	
Kód predmetu: PdF.KPg/M-VUZšt009/15	Názov predmetu: obhajoba diplomovej práce
Počet kreditov: 14	
Stupeň štúdia: II.	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Odovzdanie diplomovej práce v termíne určenom v harmonograme aktuálneho akademického roka pre príslušný termín realizácie štátnej skúšky. Diplomová práca sa odovzdáva v tlačenej verzii v dvoch viazaných exemplároch (z toho minimálne jeden v pevnej väzbe) na príslušnej katedre a v elektronickej verzii prostredníctvom AIS. Práca musí spĺňať parametre určené Vnútorným predpisom č. 12/2013 Smernica rektora Univerzity Komenského o základných náležitostiach záverečných prác, rigorózných prác a habilitačných prác, kontrole ich originality, uchovávaní a sprístupňovaní na Univerzite Komenského v Bratislave. Na hodnotenie diplomovej práce ako predmetu štátnej skúšky sa vzťahujú ustanovenia článku 27 Študijného poriadku UK.	
Výsledky vzdelávania: Študent je schopný pri koncipovaní diplomovej práce spracovať zvolenú tému na úrovni vedeckej štúdie s reprezentatívnym výberom odbornej literatúry, s vhodne zvolenými vedeckými postupmi a hypotézami, ktoré je možné verifikovať. Diplomová práca je prínosom v príslušnom študijnom odbore.	
Stručná osnova predmetu: 1. Prínos záverečnej práce pre daný študijný odbor v závislosti od jej charakteru a stupňa štúdia. Pri hodnotení diplomovej práce sa zohľadňuje, či študent adekvátne spracúva zvolenú tému na úrovni vedeckej štúdie s reprezentatívnym výberom odbornej literatúry, či sú zvolené vedecké postupy primerané a vhodné, a či adekvátne pracuje s hypotézami, ktoré je možné verifikovať. Diplomová práca má byť zreteľným prínosom v príslušnom študijnom odbore; 2. Originalnosť práce (záverečná práca nesmie mať charakter plagiátu, nesmie narušať autorské práva iných autorov), súčasťou dokumentácie k obhajobe záverečnej práce ako predmetu štátnej skúšky je aj protokol originality z centrálneho registra, k výsledkom ktorého sa školiteľ a oponent vyjadrujú vo svojich posudkoch; 3. Správnosť a korektnosť citovania použitých informačných zdrojov, výsledkov výskumu iných autorov a autorských kolektívov, správnosť opisu metód a pracovných postupov iných autorov alebo autorských kolektívov; 4. Súlad štruktúry záverečnej práce s predpísanou skladbou definovanou Vnútorným predpisom č. 12/2013; 5. Rešpektovanie odporúčaného rozsahu záverečnej práce (odporúčaný rozsah diplomovej práce je spravidla 50 – 70 normostrán – 90 000 až 126 000 znakov vrátane medzier), primeranosť rozsahu práce posudzuje jej školiteľ; 6. Jazyková a štylistická úroveň práce a formálna úprava; 7. Spôsob a forma obhajoby záverečnej práce a schopnosť študenta adekvátne reagovať na pripomienky a otázky v posudkoch školiteľa a oponenta. 8. V učiteľstve umelecko-výchovných predmetov môže byť súčasťou záverečnej práce a jej obhajoby aj prezentácia umeleckých výstupov a výkonov.	
Obsahová náplň štátnicového predmetu:	

Odporúčaná literatúra: Podľa zamerania témy diplomovej práce.
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk alebo jazyk príslušnej predmetovej špecializácie
Dátum poslednej zmeny: 03.09.2016
Schválil: